

het orkest, de moeder en ik

door D. van der Stoep

Er heeft zich in mijn straatje een orkest gevormd, dat bestaat uit welopgevoede kinderen, die de meest fantastische kledingstukken van hunner moeder vliering hebben gehaald en thans met een aantal geïmproviseerde muziekinstrumenten zulk een heidens lawaai produceren, dat de hersens van een gewoon fatsoenlijk mens er van op springen raken. Ik leun over het tuinhokje om het stelletje na te kijken en mijn buurvrouw, die één van haar veelbelovende kinderen onder de lawaaimakers heeft ontdekt, tracht mij duidelijk te maken, dat dit een gevolg van de lange vacaties is, waarin de door niets gebreidelde kinderfantasie zich uitleeft.

Van zo wetenschappelijk standpunt heb ik de zaak nog niet bezien. Hoewel ik mijn gezicht tamelijk heb moeten verwringen om de trommelvlies-scheurende, maagomkerende inwerking van de muziek op mijn fysiek te weerstaan, heb ik met oude-heer-welwillendheid dit stukje hoop van het vaderland voorbij zien trekken, gedachtig aan de spijt als haren op zijn hoofd, die mijn vader eens gehad heeft toen hij zijn jongen op een verjaardag met een trommel had gelukkig gemaakt. Een kind is nu eenmaal tuk op herrie. Mijn buurvrouw zette haar betoog echter voort en schreef het rapaljaans gedrag van haar spruiten toe aan de verschrikkelijk lange rustperiode, die het onderwijzend deel van de burgerij voor zich heeft menen te moeten opeisen.

En nu moet ik u toch ook eens iets opbiechten. Met de naijver, die elk mens eigen is, heb ik ook altijd, misschien meer of minder onbewust, de onophoudelijke vacaties als een van de meest wezenlijke kenmerken van het onderwijzersbaantje beschouwd en ik wed, dat er heel wat mensen zijn, die dat doen. Onderwijzer zijn: dat is kinderen opvoeden en vakantie houden, wordt er soms gedacht. Ja, 't is toch wat. Ik moet voorzichtig zijn, want ik sta in de nabijheid van een aanzienlijk aantal tenen en ik wil daar liever niet op trappen.

En daarom ook moet ik al dadelijk zeggen, dat het natuurlijk een verkeerde mening is van mijn buurvrouw, dat de onderwijzers die vakantie opeisen voor zichzelf. Het spreekt: dat is voor de kindertjes, die nodig hebben eens een paar dagen frisse lucht te happen om hun bleke neusjes weer wat te restaureren.

Ik zei ook tegen mijn buurvrouw, dat die vacaties voor de kindertjes waren en niet voor het plezier van de onderwijzers.

Ik had het niet van haar gedacht, maar ze werd een beetje lelijk. „Zo, denkt u dat?“ zei ze. „Met Pasen een tijdje, met Pinksteren een paar dagen, 's zomers vier weken, met de herfst een poosje, met Kerstmis een paar weken, als het warm is een dagje, als er ijs is een paar daagjes, met Koninginnefeest en als de onderwijzers vergaderen 'n dagje en dat allemaal voor de kindertjes. „Mijnheer,“ zei ze, terwijl ze adem schepte, „dat gelooft u zelf niet.“ Ik trok een vergoelijkend gezicht en maakte haar duidelijk, dat ze mijn mening niet in zo absolute zin moest opnemen. Natuurlijk moeten de onderwijzers zelf ook wel eens een beetje bijkomen en hebben zij dus ook recht op een poosje vakantie, maar de buitensporige lengte van hun gezamenlijke jaarlijkse vrije perioden vindt toch haar oorzaak in de behoeften der kindertjes.

Mijn buurvrouw had geen tijd om verder te debatteren. Ze had het zó druk, zei ze, nu al haar kindertjes thuis waren en ze snakte naar de tijd, dat de school weer begon. „Drie weken vakantie alles bij elkaar in een jaar,“ zei ze, „dat was ruimschoots voldoende voor de kindertjes zowel als voor de onderwijzers met hun zes-en-twintig-urige schooltijd en hun vrije

Woensdag- en Zaterdagmiddag.“ Met deze woorden snelde ze naar haar huis, in welks voordeur haar zoon Cornelis stond, acht jaar oud, die naar de geweldige groene vlekken op zijn blouse en aan zijn handen te oordelen, zich blijkbaar wat vermaakt had met vaders verfpot. Och ja, kinderen moeten wát doen.

Thans voel ik de bestraffende ogen van vele onderwijzers op me gericht, omdat ik mijn buurvrouw zo zwak bestreden heb en zelf zoveel naijver aan de dag heb gelegd.

Het orkest komt er weer aan met een ontzettend lawaai en de jongen, met de groene blouse, snelt het tegemoet, hoewel zijn moeder hem tracht tegen te houden. Ik voel, dat ik inderdaad verdiend heb in de hoek te staan en honderd regels te schrijven: „Ik mag niet jaloers zijn op de onderwijzende stand.“ Want dat van levenslust overstromende goedje moet de onderwijzer nu bij tientallen opvoeden tot nuttige leden van de maatschappij en daarbij moet hij dan nog een flinke dosis idealisme voeden en zijn taak zien in het licht van een hogere roeping.

Laat mij dan asjebliet maar mijn vulpen en mijn bloc-notes en mijn veertien dagen vakantie 's jaars. Ik ben er tevreden mee.

